

[Christmas Møller.]

nyttigt, om den højtærede Undervisningsminister vilde fremsætte et lignende Lovforslag.

Ligesom i sidste Rigsdagssamling vil vi medarbejde paa Gennemførelsen af Lovforslaget om Erhvervs- og Arbejdsfrihed, og vi haaber, det maa blive gennemført. Vi peger dog paa, at dette Lovforslag aldeles ikke rummer Hjælp for alle de Brist, der kan være angaaende Erhvervs- og Arbejdsfrihed. I Sommer har Landet været stærkt optaget af det vigtige Spørgsmaal om internationale Aftaler, som Arbejdere og Arbejdsgivere slutter, og disses Betydning for de nationale Kampe. Vi saa i 1925, hvordan man forsøgte at føre Kampen udenfor Landets Grænser: da man ikke kunde standse Landbrugseksporten her i Landet, søgte man de danske Landbrugsprodukters Afsætning i England hindret. Og nu i Sommer saa vi, hvordan en os uvedkommende Konflikt i et andet Land førtes ind over vort Lands Grænser. Det gælder her om at tage et klart og tydeligt Standpunkt mod saadanne Anslag mod Erhvervslivets Frihed.

Endvidere peger vi paa, at med stedse stigende Styrke melder sig Spørgsmaalet om Tjenestemænds Indmeldelse i de samvirkende Fagforbund. Det er muligt, at Tjenestemændene har en grundlovshjemlet Ret til at indmelde sig i disse, men det er klart, at de ikke kan have den samme Stilling som andre Medlemmer af de samvirkende Fagforbund; Strejkeret har Statens og Kommunernes Tjenestemænd forstandigvis ikke. Ifølge Tjenestemandsloven og de Regler, som slutter sig dertil, har en Forening indenfor hver Afdeling Ret til Forhandling med Ministeren. Det Spørgsmaal melder sig, om disse Regler er tidssvarende. Der er til os rettet Henvendelse om at søge udvirket paa en eller anden Maade, at mere end een Korporation kan faa en saadan Forhandlingsret. Vi agter at støtte disse Bestræbelser og vil eventuelt fremsætte Lovforslag i den Henseende.

Med Henblik paa, hvad der kan ske i Fremtiden, peger vi paa, at det sikkert vil være formaalstjenligt at faa en Lov til Værn for det frie Erhvervs Udøvere, Købmænd, Haandværkere o. s. v. Vi peger paa, at vi Gang paa Gang har rejst Krav om en Brugsforeningsbeskatning, og at det er fuldkommen urimeligt, at denne Beskatning ikke er gennemført endnu. Endvidere bør der skabes et Værn mod, at visse Kommuner opretter Foretagender, som konkurrerer med private Erhverv. Jeg er klar

over, at det er meget vanskeligt at udforme dette og skabe Garantierne, men hvis man havde den rette Villie til at skabe et saadant Værn, naaede man utvivlsomt ogsaa til Vejs Ende.

Om den politiske Side af Valglovsforslagets Fremsættelse har jeg udtalt mig. Nu som tidligere er vi Tilhængere af en Indskrænkning af Rigsdagsmændenes Antal, men de Principper, paa hvilke Valgloven af 1920 hviler, vil vi ikke fravige.

Jeg har hermed fremhævet nogle af de Hovedpunkter, det konservative Folkeparti vil sætte ind for i den Rigsdagssamling, som nu er begyndt. Vi føler os overbevist om, at nu mere end nogen Sinde er det Konservatisme, Tiden har behov. Det er efter vor Opfattelse mellem Konservatisme og Socialisme, den store Kamp politisk føres. Overfor Socialdemokratiets Lighedsprincip ønsker vi at sætte et Lige-Start-Princip. Den enkelte Borger skal have Chansen, skal have Muligheden for at arbejde sig frem og skal ogsaa have Ret til at høste Fordele af sit Arbejde, Statens Opgaver skal være saa faa og saa enkle som muligt; men det er Statens Pligt i en kritisk Tid at gribe ind og hjælpe og, naar Krisen er overstaaet, at trække sig tilbage og ikke lægge sig som en Hemsko over Erhvervslivet.

Vort Svar paa den Trontale, der intet eller saa godt som intet spurgte om, er da givet med de Bemærkninger, jeg her har fremsat. Paa dette Grundlag er vi at finde i den Rigsdagssamling, der nu er begyndt, og paa dette Grundlag vil vi arbejde.

Dahlgaard: Det Statsregnskab, der i dette Efteraar er forelagt Rigsdagen, viser jo, som det er nævnt, et Overskud paa 5,8 Mill. Kr., et Overskud, der vel snarest er mindre, end det maatte ventes sidste Foraar, og jo noget mindre end det Overskud, det sidste Aars Statsregnskab viste med sine 7 Mill. Kr. Stiller man nu det Spørgsmaal overfor det Statsregnskab, der her foreligger, og som altsaa møder med et Overskud, om det er Udtryk for en Konsolideringspolitik, en Opsparingspolitik statsfinansielt set, maa det imidlertid besvares benægtende. Dette Statsregnskab bærer Bud om, at i Løbet af det paagældende Finansaar er Kassebeholdningen formindsket med 6,3 Mill. Kr. og Statsgælden forøget med 8,9 Mill. Kr., med andre Ord, det er gaaet, som jeg tillod mig at bebude i Fjor ved Finanslovens Behandling, at de to foregaaende Aars Opsparingspolitik er afløst af et Forbrug, statsfinansielt set.